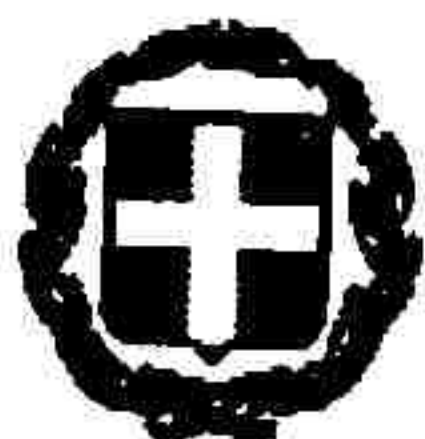

08 ΑΠΡ. 2015

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Τηλ. επικ.: 210 7767 023

Αθήνα, 07-04-2015
Αρ. Πρωτ.: 57

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:
1. Υπουργό Εσωτερικών και
Διοικητικής Ανασυγκρότησης
2. Βουλευτή: κ. Ι. Φωτήλα
(δια της αρμόδιας Υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 828/16-03-2015

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 828/16-03-2015 Ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων ο Βουλευτής κ. Ιάσωνας Φωτήλας, με θέμα: « Φυλακές Υψίστης Ασφαλείας» θέτουμε υπόψη σας, τα ακόλουθα:

Εν πρώτοις, σημειώνουμε ότι έχει ήδη κατατεθεί προς ψήφιση στη Βουλή των Ελλήνων και βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας του από την αρμόδια επιτροπή αυτής, το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων «Μεταρρυθμίσεις ποινικών διατάξεων, κατάργηση των καταστημάτων κράτησης Γ' τύπου και άλλες διατάξεις». Συνεπώς θα έχετε τη δυνατότητα, με την ιδιότητα του Βουλευτή να συμβάλετε κατά τη διαδικασία συζήτησης του ως άνω νομοσχεδίου ενώπιον της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

Σε ό,τι αφορά την κατάργηση των Καταστημάτων Κράτησης Γ' τύπου, παραθέτουμε σχετικό απόσπασμα της αιτιολογικής έκθεσης του ως άνω νομοσχεδίου:

« Α.Γενικά:

.....Από όλες τις ρυθμίσεις προτάσσονται εκείνες που επιδρούν στις συνθήκες γύρω από το σωφρονιστικό σύστημα, ένα πεδίο όπου τα τελευταία χρόνια ενδημούν προβληματικές καταστάσεις. Ιδίως, η δημιουργία των Καταστημάτων Κράτησης τύπου Γ', που επικρίθηκε πολύ από το σημαντικότερο μέρος της ποινικής και εγκληματολογικής/σωφρονιστικής επιστημονικής κοινότητας (βλ. την από 10-10-2014 επιστολή 41 Μελών ΔΕΠ Ποινικών και Εγκληματολογικών Επιστημών σε Ελληνικά ΑΕΙ και σε πανεπιστήμια της αλλοδαπής προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων, την Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Σωφρονιστικού Συστήματος και λοιπών Δομών Εγκλεισμού Κρατουμένων και τη Διαρκή Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης), καθώς και από κοινωνικές κινήσεις, όξυνε τις αντιδράσεις απέναντι σε συνολικότερα χαρακτηριστικά του σωφρονιστικού συστήματος. Εξάλλου, η συγκέντρωση σε ένα και μόνο χώρο κρατουμένων που κρίνονται επικίνδυνοι, η προτίμηση μιας φυλακής που μάλλον δεν βρίσκεται στον ασφαλέστερο τόπο και η δυσκαμψία στις μεταγωγές, αναιρούν αντί να προσθέτουν ασφάλεια. Ο προορισμός τους να λειτουργήσουν συμβολικά ως ένας δύσκαμπτος θεσμός "πειθαρχείου", συνδεδεμένος με κρίσιμες υποχωρήσεις από θεμελιώδεις κατακτήσεις και δικαιώματα στο χώρο της φυλακής, η στήριξή τους σε αυθαίρετες κρίσεις περί της "επικινδυνότητας" του κρατούμενου και στην άδικη διπλή αξιολόγηση του είδους του εγκλήματος, δεν μπορούν να γίνουν αποδεκτές με βάση όσα αναλύθηκαν.

.....ΑΡΘΡΟ 1: Με τις διατάξεις του άρθρου 1 καταργούνται τα "καταστήματα κράτησης Γ' τύπου", καθώς θεωρείται απολύτως επαρκές το προϋφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο για τη μεταχείριση του

συνόλου των κρατουμένων, ενώ η δημιουργία αυτού του τύπου φυλακών, όπως προαναφέρθηκε, δημιούργησε αντί να λύσει προβλήματα.

Ειδικότερα, με το άρθρο 1 του ν. 4274/2014 "Ρυθμίσεις Ποινικού και Σωφρονιστικού Δικαίου και άλλες διατάξεις" επήλθαν ουσιαστικές αλλαγές στον ισχύοντα Σωφρονιστικό Κώδικα (ν.2776/1999) σχετικά με τις προϋποθέσεις εισαγωγής, παραμονής, αλλά και τους όρους διαβίωσης στα "καταστήματα κράτησης Γ' τύπου". Για τις διατάξεις αυτές ασκήθηκε έντονη κριτική από την πλειονότητα των ειδικών επιστημόνων (ποινικολόγων και εγκληματολόγων), με αναφορές σε πρόδηλα ζητήματα συνταγματικότητας στο πεδίο των αρχών της ισότητας και της αναλογικότητας. Με το άρθρο 1 παρ. 1 του παρόντος ΣχΝ αίρονται οι παραπάνω αντιφάσεις που προκαλούν ρωγμές στο Κράτος Δικαίου και καταργούνται τα "καταστήματα κράτησης Γ' τύπου", καθώς θεωρείται απολύτως επαρκής η αντιμετώπιση του συνόλου των κρατουμένων από το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο. Σημειώνεται ότι ήδη με την διάταξη του άρθρου 11 του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν.2776/1999) υπάρχουν ρητές και σαφείς προβλέψεις για την αντιμετώπιση των κρατουμένων που δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην κοινή διαβίωση και στην εν γένει εύρυθμη λειτουργία του σωφρονιστικού καταστήματος.»

Περαιτέρω σας γνωρίζουμε ότι, ο διαχωρισμός των κρατουμένων είναι ήδη επιβεβλημένος από την κείμενη σωφρονιστική νομοθεσία με βάση ρυθμίσεις που δεν θίγονται από το προωθούμενο νομοσχέδιο.. Οι βαρυποινίτες κρατούνται σε συγκεκριμένους χώρους -διάφορους από αυτούς των λοιπών κρατουμένων (είτε υπόδικων είτε κατάδικων)- κυρίως των νέων Καταστημάτων Κράτησης, που έχουν γίνει από τη δεκαετία του 2000 και έπειτα και τα οποία παρέχουν εγγυήσεις υψηλού επιπέδου ασφαλείας. Σε καμία περίπτωση δεν έρχονται σε επαφή μεταξύ τους, καθώς οι πτέρυγες και οι χώροι προαυλισμού τους είναι σαφώς χωριστοί και διακριτοί. Εξάλλου η κατάργηση των Καταστημάτων Κράτησης Γ' τύπου δεν συνεπάγεται τον αποκλεισμό ύπαρξης πτερύγων με αυξημένα μέτρα ασφαλείας σε διάφορα Καταστήματα Κράτησης, δεδομένου ότι ήδη με την διάταξη του άρθρου 11 του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1999) υπάρχουν ρητές και σαφείς προβλέψεις για την αντιμετώπιση των κρατουμένων που δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην κοινή διαβίωση και στην εν γένει εύρυθμη λειτουργία του Καταστήματος Κράτησης, όπου κρατούνται. Τα μέτρα αυτά όμως δεν θα επιβαρύνουν δυσανάλογα τις στοιχειώδεις εγγυήσεις ανθρώπινων δικαιωμάτων, ενώ επιπλέον θα επιτρέπουν την αναβάθμιση των όρων κράτησης για τους λοιπούς κρατούμενους.

Αναφορικά με τα θέματα εκπαίδευσης του προσωπικού που έχει επιφορτισθεί με την αρμοδιότητα της φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης σημειώνεται ότι το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων, έχει μεριμνήσει για την εκπαίδευσή του εξαιτίας και των ιδιαίτερων καθηκόντων τους και προκειμένου να αποκτήσουν και να διατηρήσουν τις ειδικές γνώσεις που απαιτούνται για να ανταποκριθούν στα καθήκοντα αυτά. Στο πλαίσιο αυτό καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια, παρά την υφιστάμενη δύσκολη οικονομική συγκυρία, για την εξεύρεση πόρων με στόχο την καλύτερη δυνατή κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης, την αύξηση του αριθμού του και την ταχύτερη δυνατή ενεργοποίηση των προβλεπόμενων εκ του νόμου διαδικασιών σε περιπτώσεις επιθέσεων σε βάρος του.

Η αρμοδιότητα της φύλαξης των Καταστημάτων Κράτησης ανήκει σε δύο βασικές κατηγορίες υπαλλήλων που υπάγονται στους κλάδους ΔΕ Προσωπικού Εξωτερικής Φρούρησης (εξωτερική φύλαξη) και ΔΕ Φύλαξης (εσωτερική φύλαξη).

Οι υπάλληλοι του κλάδου ΔΕ Προσωπικού Εξωτερικής Φρούρησης διορίζονται ύστερα από επιτυχή παρακολούθηση προγράμματος βασικής εκπαίδευσης, διάρκειας δύο μηνών, σε σχολές του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρώπινων Δικαιωμάτων ή της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι διοριζόμενοι ολοκληρώνουν τη βασική τους εκπαίδευση με τρίμηνη υποχρεωτική πρακτική

άσκηση στις Υπηρεσίες Εξωτερικής Φρούρησης των Καταστημάτων Κράτησης. Η επίδοσή τους κατά το παραπάνω στάδιο εκτιμάται υποχρεωτικά, προκειμένου να μονιμοποιηθούν (άρθρο 49 παρ. 6 ν. 2721/1999). Περαιτέρω, για την εκπλήρωση της αποστολής τους οι ως άνω υπάλληλοι έχουν εφοδιαστεί με τον απαραίτητο οπλισμό (στατικό και ατομικό) και τα απαραίτητα δημόσια υλικά (όπλα, γιλέκα αλεξίσφαιρα κλπ.).

Ως προς την εκπαίδευση των υπαλλήλων του κλάδου ΔΕ Φύλαξης εφαρμόζεται η υπ' αριθ. 22195/12-2-1999 κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης «Οργάνωση και υλοποίηση ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων εισαγωγικής εκπαίδευσης και ενημέρωσης των υπαλλήλων του κλάδου ΔΕ Φύλαξης Καταστημάτων Κράτησης» (Β' 125).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Ακριβές αντίγραφο
Η Αναπλ. Προϊσταμένη Τμήματος

Ε. Γαβάνα